

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Bocskay-utca 9. sz.

Megjelenik minden hó 15-én.

Genealogiai Füzetek

CSALÁDTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT.

A „Genealogiai Füzetek”
előfizetési ára:

Egész évre . . . . 8 kor.

Félévre . . . . . 4 „

SZERKESZTIK:

CSIKSZENTMIHÁLYI SÁNDOR IMRE ÉS KÖRÖSPATAKI ÉS KÖPECZI SEBESTYÉN JÓZSEF.

KIADJA: A SZERKESZTŐSÉG.

Az úri hatóság fejlődése Magyarországon 1848-ig.

(Huszonnegyedik közlemény.)

A személyes alárendeltség jelentkezett akkor is, midőn a jobbágy felpereskép lépett fel valamely perben. Ekkor a földesúri hatóság absorbeálta a személyileg is alatta álló egyének személyiségét, minnek oka azon érdekközösségben keresendő, mely az urat jobbágyaival összefűzte. Midőn a jobbágy javaiban, testi épségében megsértetett, a háta megett subsidiumkép álló földesúri hatalom tekintetett megcsorbitottnak; másrészt ezt kívánta a rendi alkotmány minden intézményét átható eszmekör, mely megkívánta, hogy jobbágya helyett az úr lépjen fel, mert midőn a jobbágy nemes alperessel állott szemben, ha birt volna is actoratussal, nemes bírók előtt igen nehezen lett volna képes a legalaposabb követelését is érvényesíteni. Tehát e korszakban mint a jogszükséglet feltétlen követelménye jelenik meg az úri hatóság, midőn az azt kifelé képviselő úr jobbágya igényeit másokkal szemben érvényesíti; s továbbá ez kifejezője a gazdai hatalomnak is, melyet az úr birt és gyakorolt nemtelen cselédei felett. Mindennek alapját azon magánjogi viszony képezte, mely az úr s hatósági hatalma alatt levők közt fennállott. Ennek kifejezője a HK. III. R31 czime: „Megjegyzendő, mivel a jobbágyok időleges uraiknak annyira alá vannak vetve, hogy ők magok nemesek ellen perrel fel nem léphetnek: 1. §. Ezért ha a jobbágy valamely nemes által jogtalanul megsebesztetik, avagy dolgaiban hatalmaskodólag megkárosítottatik, akkor a földesúr az ily nemes ellenében perrel lépjen fel (az illetékes forum előtt; s itt azon elv „Actor sequitur forum rei“), s vádolja be, ha elmarasztatott, a nemes a földesúr részére a kisebb hatalmaskodás ténye miatt 200 frtnak, — azon felül a megvert s megsebesített jobbágy homagiumának fizetésére (a homagium s a kártérítési összeg a jogában sértett fél) s kártérítésre szorítandó az ügy mineműsége szerint. (Néha csak kártérítés, máskor homagium is ítéltetik meg).“ Ugyanezen elvet mondja ki az 1635: 17. t.-cz., mely tekintettel arra, hogy a jobbágyok nemesekkel szemben, igen gyakran lesznek pervesztések s mindenféle jogorvoslatból ki vannak zárva s az se lenne helyén, hogy ők a győztes nemes féllal szemben fellépjenek: ezért az 1. §. rendeli, hogy az ily elbukott jobbágyok földesurái a vármegyétől új iudiciumot kérhessenek.

A személyes alárendeltség jelentkezett a cselekvő képesség megszorításában. Az úri jog jelentékenyen korlátozta a jobbágyokat úgy az élők közt, mint a halál esetére kötött jogügyletek tevésében. A jobbágy-nak szem előtt kellett tartania földesúri érdekeit. Mi az élők közt kötött jogügyleteket illeti, ez leginkább

az irtványnál jelentkezik, hol mint látszik, az urat elővásárlási jog illeti meg. Korlátozásokat találunk a halál esetére szóló jogügyleteket illetőleg a HKTU. R30. czimében.

A jobbágy, ha törvényes örököszt nem hagy maga után, ingó dolgáról szabadon intézkedhetik. Haereditása azonban, ha ősi volt, földesurára száll. Ha pedig saját szerzeményei vannak, az két részre osztatik, melyek közül az egyik a földesurát, másik a végrendeleti örököszt illeti. Ha pedig végrendelet nélkül halna el, minden javai, ingók, ingatlanok egyaránt földesurára szállnak, ki mindenekelőtt köteles annak javai-ból a temetésről s az engesztelő szent mise áldozatról gondoskodni, a hitelezőket kielégíteni, s adósságokat kifizetni. A hátra maradt részt maga számára lefoglalhatja. Ha pedig a jobbágy örököszt hagy maga után, s a kiskorú örökös tizenegyedik életévét nem érte el, az atya nem csak az osztályrésztől intézkedhetik, hanem a kiskorut, ha tizenegyedik életéve előtt meghalna, mással helyettesítheti, s ekkor, ha a törvényes örökös elhunyna, a substitutus örökös örököl. Ha mindazonáltal a törvényes örökös a tizenegyedik életévét túlhaladná, a substitutio hatályát veszti. Mivel a jobbágyoknak igen sokféle helyzete lehet, a helyi szokás is figyelembe veendő. Ezek vagy urbariales, vagy extra urbariales. Sok uradalomban az urbarium intézkedése vagy ellenkező szokás, vagy ellentétes egyezmény, pactum által meg van szorítva. De itt nem szabad azt érteni, hogy a jobbágy a haereditást hagyomány által a földesúrtól elidegenítheti, mert a jobbágy munkája bérén s jutalmán kívül a földesúr területén örökösségre semmi jogot nem bír, hanem az egész föld tulajdona a földesurat illeti. Így a hagyományozás s eladás által a jobbágy csak munkája bérét, a föld, rét, szőlő illendő becsűjét ruházhatja át másra; az örökös jog fenmarad az úrnak, ki a földet, rétet, malmot közbecsű szerint, a szőlőt illendő becsű szerint magához válthatja. Ez a jobbágy cselekvő képességét jelentékenyen korlátozza. Ha az alapot keressük, min ez felépült, azon érdekközösségben kell keresnünk, mi a földesúr s a jobbágy közt fennállott, mely megteremtette azt, hogy a földesúri hatóság jobbágyai felperesi képességét egészen absorbeálta, s az a védelem, melyben a jobbágyok az actoratus hiányában az úri hatóság részéről részesültek, volt az indító ok, mely e korlátozásokat létre hozta, s nagyon természetesen, mint az úri hatóság minden eleme, létokát a dologi alárendeltségben bírta. Nem kell e jog igazolására a fő-tulajdonjog merőben képtelen teoriáit felállítani, s messze menő abstractiókban keresni az

okokat; megtaláljuk ezeket a földesúri hatóság léteben, mit szükségképi folyományának kell tekintenünk a hazánkban élő szt. korona ősiségi elveknek, s nem lehet csodálkoznunk a felett, hogy azt, ki úri hatóságának kifelé képviselője volt, kiből egyesültek mindazon érdekek, melyeket a jobbágyok övéiknek mondtak, kinek ezért a közhatóságok előtt mint sajátja érdekében perre kellett kelnie, a hazánkban élő jogszellem és ennek következtében keletkező szokásjog, ily kiváló jogokkal ruházták fel. E korlátozásokat láttuk már a mult korszakban, s kisebb-nagyobb mérvben míg a rendi alkotmány fennállott, mindig létezőnek látjuk. Ez elvet mondja ki az 1715: 62. t.-cz. is a földesúri öröklést illetőleg, midőn az 1. §-ban rendelí, hogy az urak a jobbágyok javaiban ingó dolgai-
ban nem csak magszakadás s nem végrendelkezés esetében, hanem hűtlenség s felségsértés czimén is örökölnék. Azon nemesek és szabad személyek után, kik az úrnak személyileg nem vetették magukat alá, s jobbágy földében laknak, akár magszakadás, akár végrendelet nélkül elhalna, akár hűtlenség, akár felségsértés czimén minden ingó dolgot, melyeket ők a jobbágyföldekbe fektettek (a telek s annak tartozéka a földesúr által, hacsak ő is nem esett hűtlenségbe, szabadon lefoglalhatók megtarthatók.) a királyi fiscus örökli.

Az idézett t.-cz. világosan igazolja, hogy a földesúr e joga mint az úri hatósággal kapcsolatos jog jelentkezett, még pedig a személyes alárendeltségnek volt kifejezője. Főképe e mellett szól azon intézkedés, mely a jobbágytelken lakó nemeseket és szabad egyéneket illeti; mely elv analog az 1647: 87. t.-cz.-el, mely a városi polgárokra rója e kötelezettséget, melyet 1649: 16. t.-cz. 1. §. is megerősít. Ennek ad kifejezést 1712. ungmegyei I. statutum (Kolosvári-Óvári II. k. 1. fele 373. l.). A földesúr öröklési jogából következik az is, hogy az úrnak joga van a jobbágy árvák védelmére, sőt ezt tenni kötelezettsége is. Ezt maga után hozta a földesúr érdeke is, mely a jobbágytelkek épségben és jókarban tartását vonja maga után. E korszakban, mely a földesúr e nemű kötelezettségét kimondaná, törvényes intézkedésre nem találunk, de itt méltán vehetjük irányadónak a HK. IR. 116—133. s az 1715: 68. t.-cz. határozatait, mely a gyámságot s gondnokságot kimerítően szabályozza s egyszersmind körvonalozza mindazon jogokat s kötelezettségeket is, melyek a gyámot vagy gondnokot megillették.

Az úri hatóságnak nem csak egyes személyek irányában található nyilvánulása, hanem ezeknek politikai egyetemes jogállam tekintetében is, a földesúri érdekeket nem hagyta érintetlenül ezeknek belétele

sem. A felviruló községek, mezővárosok specialis élet-szükségleteket teremtettek, melyek sajátos intézkedéseket vontak maguk után. Innen van az, hogy a községek megjelennek a maguk szervezetükkel, mely hivatva van az ők belételeükben felmerülő ügyeket ellátni. Maguknak a közegeknek a szokás ügykört állapít meg; de a középkori jog- és alkotmányéletben e politikai tetteknek saját életviszonyaik rendezésében nem csak a közérdeket kellett szolgálniok, hanem előmozdítani annak az egyének is érdekeit, kinek területén léteztek, kinek személyes jellegű úri hatósága alatt állottak azok az egyének, vagy azoknak java része, kikből maga a község, vagy mezőváros állott. A földesúri érdek a községet, mezővárost vezető szervek választására való befolyásban nyert megtestesülést. E befolyás többféle módon jelentkezett. Így először is a bíró s esküdtek megválasztásában, mert az vagy a földesúr utólagos jóváhagyása, vagy esetleg kijelölése útján történt; továbbá az ezek felett való felügyeletben. Sőt a földesurat megillette az a jog is, hogy azt a bírót, ki nem teljesítette köteletségét, el is mozdíthatta. Ezek e korszakban mind a szokásjogon alapulnak, mint az úri hatóság alkatelemei tekintendők, s előzményeinek mindannak, mi a jövő korszakban e tekintetben széleskörű kifejtést nyert.

A földesúrnak a köz iránt való kötelezettségét alkotta az elhagyott jobbágytelkek benépesítése, s midőn ezt tette, jogosítva vala a letelepülő jobbágyokat bizonyos adómentességben részesíteni, mi szintén egyik alkatelemét képezi hatósági hatalmának. Ennek ad kifejezést az 1717. beregmegyei statutum. (Kolosvári-Óvári II. köt. 400. l.)

Végül az úri hatóságnak alkatelemeképp jelentkezik a kegyúri jog is, mely a plébános választásában való befolyást tartalmazta, de mindazáltal jelentékeny kötelezettségeket is foglalt magában, mint templom-építés s fentartás, papról való gondoskodás stb. S mint a jobbágyok vallási viszonyai felett intézkedni egy néhány hatalmas úr jogának tartotta, így volt a vallással összefüggő iskolaügygel is. E felett is intézkedni e korszakban a földesúr jogosítványa volt, illetve ez ügyet is néhány hatalmasabb hatóság hatalma alá kerítette, hogy önző érdekeinek minél tágabb körű kielégítést adjon.

Mindezen jogosítványok mindössze alkották az úri hatóság jogkörét, mely a magyar alkotmány e leghübériebb korszakában sem volt képes oly hatalomra szert tenni, hogy tartósabb időn át a királyi hatalommal dacolni mert volna s annál kevésbbé volt képes Magyarországon a királyi hatalmat magánjogivá sülyeszteni.

Dr. Endes Miklós.

Bodoki Mikó Miklós családi krónikája.

(Első közlemény.)

A Századok 1868.-i folyamában¹ két erdélyi naplóról találunk rövid említést. Ezek közül egyik a *bodoki Mikó* Miklósé. A Székelyföld jeles leírója, Orbán Balázs fedezte fel s az irodalomban ő használta legelőbb.² A kézirat akkor még Felső-Fejér megyében, Peselneken a Jankó András tulajdonában volt,³ a ki

hajlandónak nyilatkozott azt valamelyik hazai tudományos intézet részére átengedni. Idővel az Erdélyi Nemzeti Múzeum kéziratárába került, a hol annál kegyeletesebb őrzésre tarthat számot, mert írója egyes őse volt az Erd. Múz. Egyesület nagy alapítójának, Mikó Imre grófnak.⁴

Az első ismertetés a kéziratról szűken emlékezett meg, s ha az eredeti véletlenül elveszett volna: ugy ma csak hamis képünk lenne róla. A Századok

¹ 278 l.

² A Székelyföld leírása II. 25.

³ A Századokban tévesen írták *Jancsó* Andrásnak. Orbán Balázs fennebb idézett helyéről s a krónika végéhez sorakozó bejegyzések közül az utolsóból teljesen bizonyos, hogy a tulajdonos zágoni *Jankó* András volt.

⁴ L. Köblös Zoltán összeállítását a hidvégi gr. Mikó család leszármazásáról. Gen. Füzet. III. évf. 93 l.

ismertetése szerint ugyanis Mikó „naplója“ Báthory és Bethlen Gábor korából való. Tényleg pedig *Báthory Gáborról és koráról egy szó sincs benne, Bethlen Gábor idejéből alig tízede való s az egész nem is napló, hanem hetven év (1597—1667) családi krónikája.*

Írója jómodu főnemes. Első unokatestvére az államférfiú és történetíró hidvégi Mikó Ferencznek. Apjukat Báthory Endrével együtt ölik meg a csíki székelyek. Az unokatestvérek pályája és tehetsége azonban nagyon különböző s a bodoki Mikó Miklós élettörténete bátyjához képest igen egyszerű. Közpályákon keveset szerepel s még azt sem jegyzi fel mind. Mégis leginkább a krónikájából láthatjuk, hogy ki volt s hogy élt. —

Sepsiszéken, *Bodokon*, 1597 márczius hó 23-án született. Apja bodoki Mikó Miklós, anyja Tomori Petronella volt. Alig töltött két évet, midőn édesapja megöletése után öt leánytestvérel együtt árván maradt. Anyja 1603 táján másodszer nyujtodi Imecs Ferenczhez ment férjhez⁵ s Mikó Miklós a mostoha apja gondozása alatt nőtt odáig, a míg 1615-ben a kor szokása szerint apródnak adták egyik előkelő rokonához, Kornis Zsigmondhoz. Itt 1617 elejéig marad s akkor újra a szülői házhoz kerül. Ebben az évben elveszti édesanyját s néhány héttel reá 1618 elején mostoha atyját is. Már huszonegy éves. Otthon is maradhatna, de nagybátyjai többre szánták s Mikó György 1619-ben beszerzi a Bethlen Gábor udvarába a fejedelmi udvarlók közé, a honnan — a mint látszik — csak pártfogó nagybátyja halála után került 1622-ben haza. — Most már önállósul. Bátyja, — Mikó Ferencz a kincstartó — megkéri a számára Zágonból a Mikes György leányát s 1627 július 5-én már 30 évet betöltve haza viszi a feleségét Bodokba.

Csaknem kerék két évre (1629 jul. 8.) megszületik az első gyermekük, Ilona. Ezt két évre a második leány s azután 1635 aug. 18-ig két fiú követte. Három gyermek apja már, midőn (1635 április 8-án) Sepsiszéken assessorságot vállal. Ugyanazon év őszén ott találjuk Háromszék Iustráján,⁶ 1641-ben egy családi vizsály elintézésében szerepel⁷ s 1644-ben egy újabb hadiszemle alkalmával alkirálybíróvá választják.

E hivatalában nem egészen két évet töltött, 1648 márczius 20-án pedig az erdélyi rendek hitlevelét a magyar király részére mint Sepsiszék követe írja alá. Ugyancsak Sepsiszék követe az országgyűlésen 1649 februárius 18-án is.⁸

Ezzel jóformán meg is szűnt ismeretes közsreplése.⁹ Ugy látszik, hogy ezután főleg a családjának

⁵ E házasságból származott második leánya Imecs Judit 1629-ben Apor Jánoshoz ment férjhez, s az író altorjai Apor Péter ennek unokája volt.

⁶ Regestrum generale Trium sedium etc. 1635 okt. 19. Az Erd. Nemz. Múzeum kézirattárában. 75a. lap

⁷ Mikes Benedek békességyűlésen feleségével Kemény Zsófiával Tört. Tár 1881. 394—95

⁸ Erdélyi Orszgy. Emlékek. X. 492 l. — Török-magyar kori államokmánytár III. 4. 9.

⁹ *Bodoki Mikó* Miklósnak történelmünkben *oroszfői Mikó* Miklós elég sűrűn szereplő s vele majdnem össze is téveszthető kortársa. — az, a kit 1646 őszén Rákóczy György portai kapitánának rendel. (Tört. Tár. 893. 520.) 1658-ban Kolozsmegye alispánja és követe. (Erd. Orszgy. E. XI. 356 és K. Papp M. Tört. Lapok II. évf. 965.) 1660-ban Barsay azon hívei között van, a kiket az eszedi várból a Rákóczy özvegye csak a kan-czellár meghallgatása után engedhet szabadon. (Krausz György: Siebenbürgischen Kronik II. 89) — Ugyanő azonban 1660 november 1-én már Kolozsmegyében szédeti az adót (Tört. Tár 1885. 332—33) s 1661 szept. 5-én jelen van Marosvásárhelyt Apaffy megválasztásánál. 1662-ben Apaffy részére átveszi Bethlen várát s 1664-ben a sinki országgyűlés megbízásából ismét perceptor. (Erd. Orszgy. Eml. XII. 351. Török-magyar kori államokmánytár IV. 26—27. Krausz: Sieb. Kronik II. 258. K. Papp M. Tört. L. II. 1031. Ezen kívül nevével találkozunk az említett

élt. Az 1643 és 46-i szomorú évekre, midőn három gyermeke halt meg, most derültebbek következtek. 1651-től 56-ig két leánya megy férjhez s három unokája születik. A családi örömeiket azonban nemsokára gyász zavarta meg. 1657 újesztendejében a legnagyobb fia János II. Rákóczy Györggyel Lengyelországba ment s ugyanazon év augusztus 9-én megérkezett Bodokra a szomorú hír, hogy sógorával Székely Bálinttal és több rokonnal együtt tatár fogságba jutott. Székely Bálintot nagy nehezen 2000 tallér váltságon megmentették; de Mikó János úgy látszik, hogy a fogságban végezte be életét. Annál drágább maradt most Mihály, a másik felnőtt fiú. A bajok csak nőnek 1658 augusztus végén a tatárok Háromszéken dulnak s egész Sepsiszéken csak egyetlen falú kerüli el a pusztító kezüket. Mikó hidvégi jószágga is nagy kárt szenved tőlük, bodoki háza és gazdasága azonban elkerülte a feldulást. — A következő év eseményeinek sodra magával viszi a kedves fiát, a ki ott harczolt a Vaskapunál abban az ütközetben, a melyben a budai pasa Rákóczyt megverte. 1660 elején a felkelt jobbágy-sággal van baj, — májusban újra a fia alig menekül a százfenesi csatából. — Rákóczy meghal, Barsay kimegy Erdélyből, Várad elesik s őszre a háromszéki székelység újra felkél. Mikónak a fia s veje menekül előlük. Midőn aztán Barsay Gáspár a székelység lecsendesítésére indul, a Brassóba szorult nemességgel a fia is kijön, de október 16-án nagy betegen ér haza a táborból s december 4-én meghal. Az apának szemefénye veszett el benne. Igazán megható bánattal siratja el.

A Barsay Ákos és Kemény János küzdelmeit, valamint elbukásukat a már öreg Mikó otthon érte meg s 1662 januárius 29-én az ő nevét is ott találjuk a háromszéki nemesek és viczetisztek abban a levelében, a melyben a csatlakozás késedelméért magukat Apaffy előtt mentegetik.¹⁰ — A zavarok elcsendesülése után újra csak apró családi följegyzései vannak. Unokái születnek és halnak meg s 1667 tavaszán férjhez adja legkisebb leányát is. Ugyanczen év július 5-én 31 évi szolgálata után lemond az assessorságról. Ez, a mit utoljára följegyez. Már nem sokáig él. 1668 februárius 18-án este, 75 éves korában, Bodokon meghalt s márczius 8-án ugyanott temették el.¹¹

Életpályájának vázlatja mutatja, hogy merőben más és sokkal szűkebb szerepkörben élt, mint történetíró nagybátyja. Epen ezért a látóköre s munkájának becsé is hasonlíthatatlanul kisebb. Mikó Ferencz eszes államférfiú, jó diplomata, munkájában higgadt, tömör és keresetlen elbeszélő. Mikó Miklós assessor, alkirálybíró és követ. Irónak egyszerű krónikás, aki nem is akart történetíró lenni, hanem élete és családja egy-egy eseményét óhattotta följegyzéseiben hátrahagyni. Még a hol ki tér az országos viszonyokra, ott is magának, birtokainak és családtagjainak sorsa viszi első sorban arra. Az országos, de főleg a háromszéki állapotok rajza inkább keret a családjá, fiai és veje 1657—1660 végéig lezajlott szerepléséhez. E négy év följegyzései munkájának harmadát foglalják el. Igy is az egész családi krónika mindössze 14

helyeken kívül az Erd. Orszgy. Eml. XII. k. 114, 181, 268 és 391 lapjain. Személyük különbsége oroszfői Mikó M. itt vázolt pályája s a bodoki Mikó M. krónikájának adatai összevetése után egész világos. 1660 júniusában pl. oroszfői Mikó Miklós a Rákóczy halálakor még Eszeden van, ellenben a krónikairó Mikó Bodokon hallja a fejedelem halála hírét. Az oroszfői Mikó katolikus volt (E. O. E. XII. 181.), — a bodoki református.

¹⁰ Székely Oklir. VI. 68 l.

¹¹ Hidvégi Nemes János naplója Tört. Tár 1902. 40 l. és Monumenta Hung. Hist. XXXVI. Apor P. verses művei és levelei I. 231.

sűrű, kerek, öreges; de jól olvasható, tiszta betűkkel írott, kis nyolczadrét levél.¹²

A följegyzések természetéből következik, hogy nem egyszerre keletkeztek. A tulnyomó részüket azonban — a mint látszik — Mikó Miklós Mihály fiának halála után másolta le. Az első 13 levelet egyfolytában, ugyanazon korom-tintával írta. Utána összes följegyzései (1661–1667.) még csak egy, fakóbb tintával, apróbb betűkkel írott levélre terjednek.

A kis munka megítélését czéljához kell hogy mérjük. Lényegében családi krónika, a melynek a genealogiai becse a legtöbb. Pontos és közvetlen adatokat nyújt a hidvégi Mikó család XVI. és XVII. századi elágazására, a családban előfordult házassá-

gokra, születésekre és halálozásokra. Ebben a rokon nyújtódi Imecsekre, kilyéni Székelyekre és sepsi-szentgyörgyi Daczókra nézve is becses. Nehány helyen ellenőrizhetjük, sőt egyszer megkorrigálhatjuk belőle Apor Pétert. Egy-két adatát összevethetjük Haller Gábor és hidvégi Nemes János naplóival. Általánosabb szempont alá csak az 1657-től 1660-ig nyúló részei esnek s ezek értéke közvetlenségükön és igazságukon kívül abban áll, hogy olyan területről szolgáltatnak megbízható adatokat, a honnan más krónikásunk akkor nincs.¹³

Genealogiai adataiból a gyermekeire és unokáira vonatkozó részleteket külön is érdemesnek láttuk összeállítani. Így becsük annál nyilvánvalóbb.¹⁴

Bodoki Mikó Miklós

sz. 1597. III. 23. † 1667. III. 8.

zágoni Mikes Anna

(sz. ? † 1680.)

eljegyz. 1627. VI. 2. egybek. 1627. VII. 5.

Ilona sz. 1629. VII. 8. ker. 1629. XI. 4. † 1646. XII. 12.	Borka sz. 1631. III. 11. ker. 1632. IV. 12. eljegyz. 1651. I. 10. lakodalom 1651. XII. 4.	János sz. 1633. III. 21. ker. 1633. VIII. 6. 1657-ben tatár rab.	Ferencz sz. 1635. VIII. 18. ker. 1639. I. 2. † 1646. X. 15.	Anna sz. 1638. III. 21. ker. 1639. I. 2. sepsiszentgyörgyi Daczó Péter eljegyz. 1654. IX. 12. egybek. 1655. II. 2.	Mihály sz. 1640. VI. 27. ker. 1642. XII. 31. † 1660. XII. 4.	Miklós sz. 1643. VIII. 10. ker. » » » † 1643. VIII. 11.	István sz. 1644. XI. 2. ker. 1645. III. 6. († 1686. VIII. 9) (Családi viszonyait l. Gen. Füz. 1905. 93. l.)	Erzsébet sz. 1648. III. 6. ker. 1649. VI. 27. ürmösi Maurer Mihály eljegyz. és esküvő 1667. III. 22.
Boldizsár sz. 1652. IX. 14. ker. 1653. XI. 6.	Ferencz sz. 1654. II. 14. ker. 1655. II. 3.	Mihály sz. 1660. VI. 14. ker. 1661. VI. 14.	Miklós sz. 1665. V. 25. ker. 1666. III. 31.	László sz. 1656. VII. 17. ker. 1658. I. 6.	Miklós sz. 1658. XII. 24. ker. 1660. III. 7. † 1666. IV. 3.	Anna sz. 1661. VI. 13. ker. 1664. VIII. 10.	János sz. 1664. VI. 24. ker. 1664. VIII. 10.	leány sz. 1667. III. 5.

* * *

Én Mikó Miklós bodoki, sepsiszéki,¹⁵ ugyan megirt bodoki néhai nemzetes Mikó Miklós fia, ki Olczemin¹⁶ lakott Sepsi székben. Az feleséginek az jobb anyámnak neve nemzetes Kornis Ilona volt; az néhai nemzetes Nagy Kornis Farkassal és Mihálylyal egy volt.

Az jobb atyámnak négy fia volt: Mikó János, Mikó Miklós, Mikó Péter és Mikó György.

Mikó Jánosnak két fia volt: Mikó Ferencz és Mikó János. Hidvégen¹⁷ laktak.

Mikó Miklós az atyám Bodokon; én voltam s maradtam csak fia.

Mikó Péternek három fia volt: Mikó István, Mihály és Mikó Péter. Olczemin laktak, Felszegbe.

Mikó Györgynek nem volt fia, hanem egy leánya maradt, Mikó Zsuzsánna, Nemes Tamásné.

Mikó Ferencznek az úrnak egy fia volt: József.

Mikó Mihálynak két fia volt: László és György.

Én az mint számot tartottam rá, születtem volt anno Domini 1597 esztendőben Süket vasárnap.¹⁸

Az anyámnak neve Tomori Petro¹⁹ volt, Tomori Lőrincz volt, — Kövesden lakott — az atyja.

¹² A kézirat mérete 9,5 × 15 cm. 54 levele van, de a 16–18a s a 23–54 levelek üresek. Kötése új. A 14 levéltől a 22-ig a későbbi tulajdonosok által tett családi bejegyzések vannak. 1709-től 1712-ig *Kisfaludi* Ferencz jegyzet belé. 1771-ben a *Köveser* család, 1808-tól 1858-ig pedig a zágoni *Fankó* család tagjairól szólnak a feljegyzései. Az utolsó heirása 1858-ból Jankó Andrásról származik.

¹³ Nagy Szabó Ferencz a székelyföldi dolgokról 1657-től keveset ír s 1658 aug. 29-én be is végzi krónikáját. Hidvégi Nemes János pedig épen akkor nincs otthon, midőn Mikó a a legtöbbet jegyez fel.

¹⁴ Táblánk Köhlös Zoltánétól csak abban tér el, hogy a születések idősorát szorososan megtartjuk. A zárjelbe tett adatokat Köhlös táblázatából vettük.

¹⁵ A krónika szövegének átírásában a személynevekből a vezetéknevet s a helyneveket eredeti alakjukban hagytuk. Pl.: *Kilyén* Mikónál Killien; *Zágon* Szagon; *Székely* Szekeli; *Czukás* Czukás stb. Egyebekben követtük az átírás szabályait.

¹⁶ Bodok, Oltszem Háromszéken a régi Sepsi szék északi részében, az Olt szék völgyében, régi Mikó-birtokok voltak.

Az atyámat Bátori András fejedelemmel együtt ölték meg Csikba az Hayason²⁰ ugyan az csikiak az ebek, anno Domini 1599.²¹ Volt az atyámnak öt leánya: Mikó Kata, Mikó Anna, Mikó Borbára, Mikó Erzsébet és Mikó Ilona. Egy idétlen fia is volt, kit Lőrincznek neveztek volt.

Azután az anyám kézdizéki nagy-nyújtódi Imeczi Istvánhoz ment volt, ugy reménlem 1603 esztendőben.²²

Anno Domini 1615 esztendőben az mustoha atyám Kornis Zsigmondhoz ő nagyságához szerzett engem inasnak először.

Anno Domini 1617 farsangba hagytam el az urat Pap Meszeőn. Hozott haza ugyan az mustoha atyám Imeczi István uram.

Ugyan ezen esztendőbe holt meg az szegény üdvezült édes anyám Niujtodon,²³ karácsony havának 9. napján. Ott temettük el is az templumba, azon holnapnak 13. napján.²⁴

Anno Domini 1618 kézdivásárhelyi böjti sokadalom hetin holt meg az mustoha atyám Imeczi István

¹⁷ Földvárall átellenben, az Olt mellett fekszik. Háromszék megyébe tartozik. Régebb Felső-Fejér megyébe tartozott.

¹⁸ Márczius 23

¹⁹ Petronella A Tomoriakról v. ö. Apor Péter: *Lusus mundi*: 50–56. Mikóné neve u. o. a 24 és 54. lapon.

²⁰ Havason

²¹ Nov. 3.

²² Mikó adatai szerint a következő táblázatot állíthatjuk össze:

Nyújtódi Imecs István † 1618.			
Tomori Petronella, előbb bodoki Mikó Miklósé egybek. 1603.			
Ilona	Judit	Fruzsina	Mihály
Jankó Mihály	Apor Lázár		† 1631. VIII. 30.
egybek. 1625 őszén.	egybek. 1629. II. 2.		

²³ Nyújtódi; Háromszék megyében, a régi Kézdi székben.

²⁴ A tőle maradt jószágokat később Apor Péter bírta. L. Mon. Hung. Hist. XXXVI. Apor Péter verses művei és levelei I. 417

uram Niujtodon. Ott temették el is. Rakott sirt csinálának a templumba, abba temetők szegényt. Igen keveset élt az szegény asszonyom anyám halála után. Egy fia, ugymint Imeczi Mihály; három leánya Imeczi Ilona, Imeczi Judit, Imeczi Fruzsina maradott szegényeknek. Imeczi Mihály volt legkisebb köztök.

Anno Domini 1619 szerzett az fejedelem Bet(h)len Gábor őnagysága udvarába az udvarlók közé Mikó György bátyám uram engem.

Anno Domini 1622 jöttem haza lakni, hagytam el az udvart.

Kelemen Lajos.

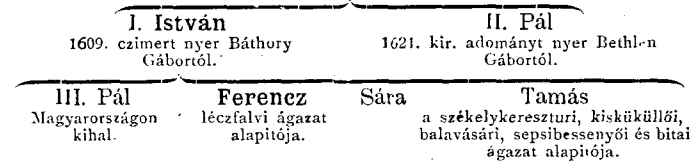
A léczfalvi Gyárfás család sepsiszentgyörgyi ága.

Pálmay József *Háromszék vármegye Nemes Családjai* című munkájában nem bírálta fölül eléggé gondosan a többnyire magánosoktól beszerzett családtörténeti adatokat. Innen van azután, hogy ez a munka, mely bizonyos tekintetben mégis széles körben forog közkezen, sok tévedést is tartalmaz, melyeket első sorban az érdekelt családok tagjainak kötelessége helyreigazítani.

A léczfalvi Gyárfás családra vonatkozólag is több tévedés csuszott be a Pálmay könyvébe. E tévedések közül mindnyájunkat legközelebről érdekel az a körülmény, hogy Pálmay az ugynevezett sepsiszentgyörgyi Gyárfásokat, elég ügyesen, beilleszti a léczfalvi Gyárfás család leszármazásába, holott a léczfalvi Gyárfás család tagjai körében az volt a közmeggyőződés, hogy a két ág még a *czimer adományozása előtt* vált el egymástól és a birtokomban levő, legkülönbözőbb korokból származó családfák sem tudnak semmit erről a rokonságról, különösen nem abban a formában, a mint azt Pálmay megszerkesztette.

A birtokomban levő összes családfák tanúsága szerint ugyanis a család eredete a következőképpen vezethető vissza:

I. Pál 1550.

Mint látható tehát itt csak a felsorolt hat ágazatról van szó, de az ugynevezett sepsiszentgyörgyi Gyárfások ebben a családfában nincsenek benne. Pálmay szerint ellenben a sepsiszentgyörgyi Gyárfások II. Páltól, a czimert nyerő I. István öcsesétől származnának le, kinek a mi családi kimutatásaink szerint fia nem voltak és a kiben eszerint ez az ág kihalt volna. Alapítja pedig Pálmay ezt a feltevést egy állítólagos eredeti okmányra, mely Gyárfás Győző kir. főmérnök őrizetében volna Sepsiszentgyörgyön és a melynek értelmében 1793-ban Gyárfás István, Pál, Zsigmond és Sámuel testvératyafiak, Gyárfás Mihály fiaival, Sámuel, József és Mihálylyal együtt a prod. forum előtt igazolták volna nemességüket és Páltól való leszármazásukat.

Mindenesetre óhajtandó volna, hogy ez az okmány valami képpen, esetleg a Genealogiai Füzetek révén nyilvánosságra jusson, mert csakis így lehetne teljes biztossággal megállapítani hitelességét és azt, hogy vajjon az a Gyárfás Pál, kitől való leszármazásukat a nevezett testvératyafiak igazolták, azonos-e a mi családfánkban szereplő II. Pállal, ki Bethlen Gábortól királyi adományt nyert.

A most elhunyt szentkatolnai Bakk Endre vizaknai plebános állított össze 1895-ben saját okmányai alapján egy leszármazási táblázatot, melyben körülbelül olyanformán, mint Pálmay, ő is bekapcsolja a

léczfalvi Gyárfás családba a sepsiszentgyörgyi Gyárfásoknak azt a családfáját, melyet Pálmay is közöl. Ez a körülmény is bizonyítja, hogy Pálmay nem teljesen légből kapta ezeket az adatokat, de hogy a dolog teljesen tisztázva még sincsen, azt az bizonyítja legjobban, hogy Bakk Endre az általa kiállított családfán körülkerítette a sepsiszentgyörgyi ágat és föléje írta, hogy *ez az ág nem teljesen igazolt*.

A család mindkét ágának érdekében állana tehát, ha a Gyárfás Győző birtokában levő okmányának publikálásával a helyzetet véglegesen tisztázni lehetne.

De a család két ága között még akkor is maradnának fenn különbségek, ha az okmány hitelesnek s a Pálmay föltevése helyesnek bizonyulna. Kétségtelen, hogy a léczfalvi Gyárfás család ősrégi nemes lőfé székely család (primipilus); ezt a czimert adományozó fejedelem is kiemeli már 1609-ben. E tekintetben tehát nincsen különbség a család tagjai között. De különbség van abban, hogy valóságos, külön czimerral bíró, országos nemességük csak a család azon tagjainak van, a kik a czimerral megadományozott őstől származnak le. És e tekintetben meglehetősen ügyetlenül, egy generációval előbb itattta be Pálmay a sepsiszentgyörgyi Gyárfásokat a családfába, úgy hogy a czimeradományozás hatálya rájuk még akkor sem terjedne ki, ha különben a Pálmay jóakaratu interpretációja teljesen megbizható volna.

Az 1609 október 8-ikán Gyulafehérvárt, Báthory Gábor által adományozott nemes levél szól I. Istvánnak (*Stephanum litteratum Gyárfás*) és fiának, III. Pálnak (*ac per eum filium eiusdem Paulum Gyárfás*) *ipsorumque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis*: A czimeradományozás hatálya tehát semmiesetre sem terjedhet ki a sepsiszentgyörgyi Gyárfásokra, mert ezt az ágat, még akkor is, ha a közös leszármazás igazolva volna, az I. István és a III. Pál posteritászai közzé belemagyarázni semmiféle rabulisztikával sem lehet. Téved tehát Pálmay, midőn azt állítja, hogy a czimert Gyárfás István és *testvére II. Pál* nyerte volna; mert a nemes levél egészen határozottan mondja, hogy *Stephanum Gyárfás et filium ejusdem Paulum Gyárfás* akarja megadományozni.

A fölött azután lehetne vitatkozni, hogy a Bethlen Gábor által Nagyszombatban 1621 (és nem 1629) február 9-ikén kiadott s a kihalt altorjai Török család javaira szóló adománylevelével, mely egyszerűen Gyárfás Pált említi, II. Pálnak szól-e, a sepsiszentgyörgyi ágazat állítólagos megalapítójának, a mint azt Pálmay állítja, vagy pedig III. Pálnak, I. István fiának. Az én okmányaim, minden indokolás nélkül azonban, ebben az egy esetben Pálmaynak adnak igazat.

A sepsiszentgyörgyi Gyárfásoknak általa közölt leszármazási táblázata már azért sem igen tűnik föl hitelesnek, mert, különösen az első generációkban, csupa keresztneveket közöl, minden további évszám vagy más adat nélkül és sehol sem említi, hogy miként jutott ennek a családfának birtokába.

Dr Gyárfás Elemér.

Aranyosszék lustrája 1642-ből.

(Első közlemény.)

A hajdani Aranyosszék székely népe féltettebb kiváltságlevelleit és családi okmányait századokon át a kolozsmonostori káptalan levéltárában helyezte el. Onnan vette ki a szék közönsége 1737-ben a szék közönségét és némely nemes családokat érdeklő okiratait hiteles kiadványban, s azokat egy ívrét alaku könyvbe köttetve őrizte előbb Kövenden, később Felvinczen elhelyezett levéltárában. Ezen okmányok egyik legértékesebbje az aranyosszékieknek II. Rákóczy György akkori ifjabb fejedelem részére 1642-ben letett homagialis eskü és azzal egybefüggő nemesi összeírást képező alábbi lustrum.

Annival érdekesebb ez az összeírás, mert Aranyosszékéről korábbi időből nem maradt fenn más. Közönségesen „Aranyoskönyvnek” nevezték s a szék főjegyzője annak hiv megőrzésére külön esküvel köteleztetett. Volt is rá ok, mert Aranyosszék székely nemessége, ha a vármegyékre, vagy más székely székbe telepedett, leszármazását rendszerint az itt egybeírt, lustrát állott ősöktől bizonyította.

A hitelesített másolat jelenleg Tordaaranyos vármegye levéltárában van. Eredetijét az országos levéltárban őrzik. A lustrumot szószerint a község- és vezetékneveknél az akkori írásmódot betartva közöljük.¹

Ordo et verbalis continentia decimarum quintarum est in hunc qui sequitur modum: juramenti communis, qua universi incolae et inhabitatores terrae et sedis Siculicalis *Aranyas* tam nobiles, quam primipili veterani et recentes, pedites item pixidarii, veterani similiter et recentes, nec non adulti eorum; equiter etiam litteris nobilitaribus carentes et adulti eorum supra 12 annos constituti, illustrissimo domino dno Georgio *Rakoczi* juniori, Dei gratia electo principi regni Transylvaniae, Partium regni Hungariae domino et Siculorum comiti etc. domino nostro clementissimo in anno Domini 1642, die 12 mensis Martii in possessione *Keovend*, in sede *Aranyas*-praedicta existentes, aliis etiam subsequentibus diebus passim in eadem sede *Aranyas* fidelitatis homagium praestiterunt.

En T. esküszöm az élő Istenre hogy az én kegyelmes uramnak, az tekintetes és nagyságos ifjú *Rákóczi* György uramnak Isten kegyelmességéből Erdély országának választott fejedelmének, Magyarország részei urának, és székelyek ispánjának ő nagyságának, telyes életemben igaz és hiv leszek; barátjának barátja; ellenségének ellensége. Senkivel sem titokban, sem nyilván az ő nagysága méltóságos fejedelmi személye, élete és birodalma ellen nem practicálok; sőt ha mi ártalmast ő nagysága ellen másoktól is, és mások által is érték lenni, hogy valaki indítani cselekedni, practicálni akarna: azt idején, korán vagy magának ő nagyságának, vagy belső, igaz, hiv emberének vagy előttem járónak és tiszteimnek megjelentem, és telyes igyekezetemmel ellene

¹ A másolatban három függőleges rovatot találunk Az elsőbe a lustráló családfőket, a másodikba ezek esküt tett öcsseit, néha vejét vagy 12 évnél idősebb fiait, — s végül a harmadikba a 12 éven aluli gyermekeket írták. — Ezek közül a második rovathoz tartozókat *-gal jelöljük, A III. rovatban szereplők helyét a nevük után írott életidő évszáma mutatja. Ahol a szövegben az életévet nem írták ki, ott ** -gal jelöltük, hogy a név a III. rovatból való.

Cegezénél a három függőleges rovat felírása a következő: I. Nobiles. II. Adulti nobilium, qui juramentum praestiterunt. III. Pueri infra annos duodecem constituti, qui non praestiterunt juramentum.

Első helyen mindenütt a nemesek vannak. — A *post colustrationem* írott rovatok arra a székelységnél különben más székelyeken is gyakorolt szokásra engednek következtetni, hogy az 1642-i összeírás későbbi lustrákon is szerepelt.

is akarok állani. In summa: teljes minden tehetséggel azon akarok lenni mint ő nagyságának igaz hű és tökéletes szolgálja lehessen. Isten engemet úgy segéljen, és úgy adja lelkem üdvességét.

Myske István
Zolliomy Mathias
Marton Deák
Szász Lőrincz gyalog hadnagy
Chyep Páter deák
Balog István
Balog György

Csegezy István
Czikó Péter
Czybak András
Nagy Ferencz
Balog Menyhárt
Balog Márton nagyobbik
Szabadkay Kiss Fános

Chiegezi Tamás
Széki Pál
Orbán Mihály
Chiepp Ferencz deák
Balog Balázs
Váró Fános
Pálffy István

I. Chiegez.

Nobiles:

Chiegezi Mihály Aranyosszéknek főkapitánya; fiai: Chiegezi Tamás* urunk étekfogója, Chiegezi György,* fia ennek Ferencz, annorum 11.

Chiegezi András; fia: Ferencz, annorum unius et mensium 6.

Öcssei: János, Gáspár, Mihály.

Gergelyffy Ferencz; fiai: Márton annorum 10, István an. 7, Ferencz an. 1.

Öcsse ennek: János.

Tatár Bálint; fiai: János,* Mihály,* ennek fia Ferencz an. 3.

Nagy Gergely; ennek öcssei: Ferencz, Miklós. Hi divisi in Feoldvár manent.

Chongvay György; fia: István;* ennek fiai: Péter an. 4, Jancsi an. 1.

Tar Gergely.

Tarr Mihály; fiai: Thamás,* Gergely,* János.*

Szász Antal.

Szász Miklós; ennek fiai: Mihály an. 11, János an. 9, Menyhárt an. 5, Gergely an. 2.

Demjén János.

Demjén Gergely; ennek fiai: Márton an. 9, János an. 5, Mihály an. 3.

Borbély István.

Borbély György; fia: András.

Ezeknek öcssei: János,* divisus; külön szakadott a bátyjától, külön örökségre.

Mathias Gergely; fiai: Mihály,* ennek fia: Gergely an. 12.

Máthias István; fiai: Ferencz,* János.*

Ennek öcsse: Albert*

Pedites Pixidarii.

Szász István; fia: János an. 1.

Öcssei: Boldizsár,* Imre.*

Nagy Simándi János.

Simándi András; fia: István;* Mihály an. 9.

Simándi Mihály; fiai: András,* Miklós an. 3, Gergely,* Mihály.*

Kis Simándi János; fia: Márton an. 7.

Simándi Pál; öcssei: Simándi István,* Simándi Anibus,* insana mentis.

Vanchia Gergely.

Nagy István; fia: Ferencz.*

Szász András.
Szeochy Mihály; fia: Ferencz an. 2.

Divisi post collustrationem:

Nagy Miklós } Földvártt laknak.
Nagy Ferencz }
Borbely János.

Vagi:

Equis nob. Csizmagya Tamás.

Orphani:

Szász Gergely, fia Péter.

Mortui nobiles post collustrationem:

Chiegezi Gáspár, Gergelyfi János kisebb, Gergelyfi Mihály, Nagy János, Mihali Deák fia Ferencz, Chiegezi Máthé.

Pedites mortui:

Vén Simándi István, Szász Gergely.

Inhabiles, senes, coeci:

Nagy Szász János erőtlen, világtalan, vén ember; száz esztendő meg haladott.
Balogh Tamás világtalan. Csizmagyia Tamás fia János.

II. Wárfalva.

Nobiles:

Wárfalvi Gáspár; fia: Boldizsár an. 4.
Komjátszegi Lőrincz.
Gadó Miklós; fiai: Mihály,* ennek fia: Péter,* István an. 9.
Veji néhai Szabó János, fia ennek János an. 9.
Gadó Bálint; fiai: János an. 9, Bálint an. 9, Márton an. 6, István an. 2.
Szekel Bálint; fia: Ferencz, mensium 3.
Demeter Mihály.
Aytoni János; fia: György,* János an. 1.
Öcscse ennek: Aytoni András.*
Egyedfi László; fiai: István an. 7, Gergely an. 4.
Egyedfi Gergely.
Egyedfi Zsigmond; fia: Menyhárt an. 2.
Ajtoni Márton; fia: István.*
Finta Gergely.
Fekete Bálint.
Vagyos Boldizsár; fia: János,* András.**
Vagyos István udvari katona; fia: András an. 11.

Primpili veterani:

Bordachi Gergely. az atya örökségében succedált házi gazda, nőtlen.
Pálffi István; fiai: Tamás,* János an. 11, István an. 6.
Rosos Péter, most Egerbegen az édesanyjánál lakik.
Pálffi András; fiai: István an. 4.
Chyépp István; fiai: Gáspár,* Tamás an. 2, István,* Miklós an. 2, Mihály an. 31
Chyppkés István; fiai: Boldizsár,* Ferencz an. 3.
Nagy Balázs; fia: Nagy Miklós;* ennek fiai: István an. 9, Zsigmond an. 2.
Kiss Gadó Menyhárd; fiai: István,* Boldizsár an. 8, Mihály an. 5, Menyhárd an. 4.
Mihály Bálint; fiai ennek: Ferencz.* András an. 11, János an. 7.
Chyppkés Pál } fratres divisi.
Chyppkés Mihály }
Szász Bálint.
Fodor Tamás; ennek fiai: Menyhárt an. 10, Jakab an. 6.

Primpili recentes:

Balázs Kovachi levelét praetendálja lenni, de még nem publicáltak; fiai ennek: János an. 11, András an. 5, István an. 3. az lovasok között vagon irva.
Becze Mihály; fiai: László,* Mihály.*
György Deák, alias Bányoni; ennek az nemességét az fejérvári bizonyos számú nemesek levele comphrendálja, abban vagon az apja neve felírva; fia ennek: Balázs an. 2.

Primpili inter equites inservientes Ltris. carentes:

Székely, alias Eszes János.
Pyros Balázs. Ennek öcscse: János.*

Pedites pixidarii veterani:

Fodor Márton; fiai: Mihály,* ennek fiai: András an. 16, Márton an. 1.
Menyhárt.* Hi sunt divisi post collustrationem.*

Orphani:

Néhai Fodor Miklós; fia: Miklós an. 11.
Kis Gadó János; fia: István,** világtalan.
Gadó Menyhárt senior.
Gadó Albert; fiai: István,* scolaban tanuló ifju; Gazsi an. 10, Boldizsár an. 3.
Nagy Gadó János; fia: Gergely an. 2.
Theovissi Márton; fiai: István,* vagy Mihály an. 8.
Fodor András; fia: István an. 6.
Öcscse ennek: János an. 11.
Szabó János.
Filep János, Pálffy Mihály örökségébe szállott.

Pedites recentes in Varfalva.

Sipos alias Nagi János; fia: János.*
Pálffy Mihály; fia: Gergely an. 2.
Pataki Mihály; fia: István an. 6.
Magyari György; fiai: Mihály,* Péter an. 10.
Barla András.
Szegedi János; fiai: Gergely,* Péter,* István,* Tamás an. 7.
Tavaszi Mihály; fiai: András an. 6, Márton an. 3.

Divisi nobiles post collustrationem:

Chyppkés Pál, Chyppkés Mihály.

Pedites divisi:

Fodor Mihály, Fodor Menyhárt.

Mortui nobiles post collustrationem:

Gál István, Pálffi János, Finta Menyhárt, Rosos Bálint, Fodor Mihály, Fodor Istók.

Vagi pedites:

Pálffi Bálint.
Rosos János; fia: Márton.
Pálffi János.
Theovissi Márton; fia: István.

Inhabiles, caeci, manei:

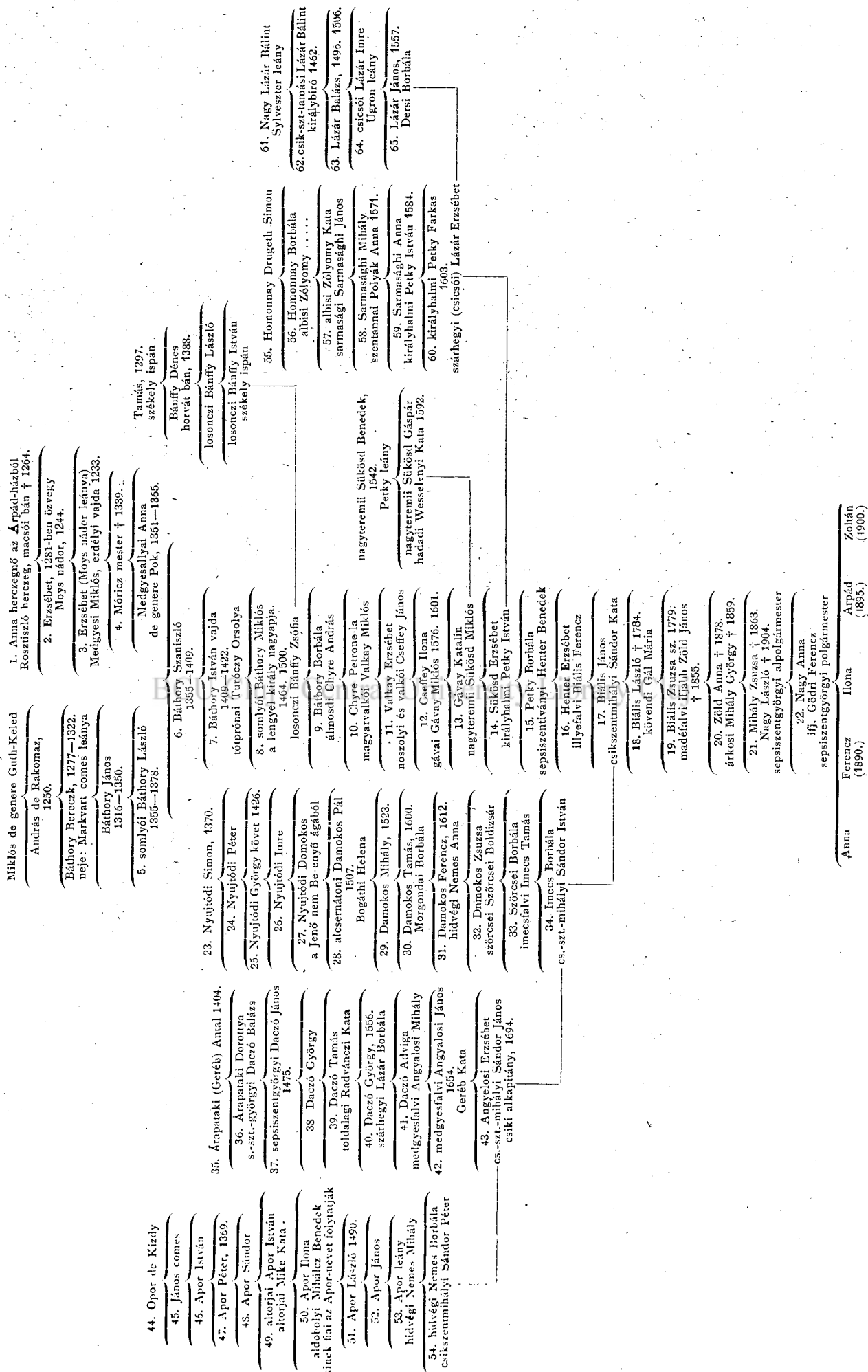
Kis Pálfi Gergely.
Sped. Balint Kovách; fia: Tamás.
Rosos István.
Kis Gadó János; fia: Istók.

Orphani pedites:

Bálint Kovachi árvái: Mihály an. 10, Gergely an. 8.

K. Weress Sándor.

Részlet ifj. Gödri Ferenczné sz. Nagy Anna vérségi leszármazásából.

Igazolás a leszármazási táblához.

1. W.* 463. l. — T. III. (1885.) 113. l.-hoz mellékl. és 153. l. — K. B. 20 l. — G. F. I. 50. l. és III. 38. l.
2. W. 593. 612. 614 l. — K. B. 28. l. — G. F. mint fent.
3. Ugyanott
4. U o. és Horvát I. Magy. orsz. gyökeres régi nemzet-ségeiről. 59. 71. l.
5. K. 29. l. — N. I. I. 218. 220—221. l. és X. 69. l. K. B. A. tábla és 28. l. — T. XVIII. (1900.) 6—29. l. Báthoryak leszárm. — G. F. I. 50. l.
6. U. o.
7. U. o. és gr. Lázár Mik. Székely ispánok 39. l. — T. XVIII. (1900.) 6—29. l. — N. I. I. 221. l.
8. U. o. — G. F. II. 125. l. a Bánffy Zsófia elődei. — Apor. 25 l. — T. XVIII. (1900) 28 l.-hoz mellékl. Báthory Miklós a Báthory István lengyel király nagyapja.
9. U. o. — Apor — N. I. I. 221. l. — stb.
10. U. o. — N. I. XII 26 l. — gr. Teleki cs. oklevélt. I. Valkayokról.
11. K. B. E. tábla. — G. F. III. 104. l. — Régi geneal. táblázat, mely szerint Cseffey János (de »Magyar-Valkó«) leánya: Ilona, Gáyai Miklósné.
12. Széll F. Bessenyei család tört. 67 l. Gávay csal. leszárm.
13. U. o. — G. F. III. 104. 105. l.; ugyanott a n.-teremi Sükösd Miklós leszármazása is.
14. Apor 26. l. — K. 204. l. — N. I. X. 412. l. — T. XIII. (1895.) 101. l. — K. B. L. és E. tábla. — G. F. I. 30. l. és III. 104. 105 l.
15. K. 113. és 205. l. — N. I. V. 91. l. és IX. 271. l. — Sz. O. VI. 452 l.
16. K. 47. l. — K. B. L. tábla. — T. XV. (1897.) 144. l. Biális cs. leszárm.

* Rövidítések magyarázata.

K. = Kővári László: Erdély nevezetesebb családai.
 N. I. = Nagy Iván: Magyarország családjai.
 T. = Turul, a magy. herald. és geneal. társaság közlönye.
 W. = Dr. Wertner Mór: Az Árpádok családi története.
 K. B. = baczkamadarasi Kis Bálint: Az Árpádok királyi vére.
 Sz. O. = Szabó Károly (Dr. Szádeczky Lajos): Székely oklevéltár.
 Apor = báró Apor Péter: Lusumundi
 G. F. = Genealogiai Füzetek.
 Pál. II. = Pálmay József: Háromszék vm. nemes családjai.

17. K. 221. l. (Sándor Zsuzsát ir tévesen) — N. I. X. 44. l. — T. XV (1897.) 144. l. — G. F. I. 80. 82. l.
18. U. o. — T. XV (1897.) 144. l.
19. U. o. — Csikszentmihályi r. kath. anyakv. I. köt. Biális Zsuzsa szül. 1779. házassága madéfalvi ifj. Zöld János-sal 1799.
20. Pál. II. 73. 74. és 304. l. és sepsiszeutgyörgyi róm. kath. és ev. ref. anyakvek.
21. 22. U. o.
23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. Apor 84. 88. l. — K. 76. l. — N. I. III. 358. 359. l. — Sz. O. II. 195—214 l. III. 133. 215. stb. l. és V. 140. l. — Szabó K. Régi székelys. 206—217. l. — T. VI. (1888.) 97—102. l. — »Ellenzék« 1900. évf. 89. sz. — G. F. I. 5. 21. l., II. 70. l.
33. 34. Apor. 85. 88. l. — K. 221. l. — N. I. V. 234. l. X. 44 l. — G. F. I. 80. 82. l.
35. Régi geneal. táblázat szerint: Árapataki Antal (1404.) leánya: Dorottya, Daczó Balászné
36. 37. 38. 39. 40. Apor 73 l. — K. 69. és 171. l. — N. I. III. 219. l. — Sz. O. II. 213. l. III. 119. 326. és 346. l. — Toldalagi Radvántzi (és nem Radvánzka) Kata régi geneal. táblában; atyja: Radvántzi Márton, férje: s.-szt.-györgyi Daczó Tamás
41. 42. Apor. 82. 85. l. — G. F. IV. 4. l.
43. U. o. — Sz. O. VI. 445., 449—460. l. — G. F. I. 80. 82. l.
44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. K. 14. l. — N. I. I. 53. l. — Sz. O. 33. 34. 37. 231. l. és VI. 345 l. — G. F. I. 4. 5. l. és II. 103. l.
51. 52. 53. Sz. O. VI. 346. l. — G. F. I. 4. 5. l. és II. 103. l.
54. U. o. — K. 221. l. — N. I. X. 44. l.
55. 56. T. V. (1887.) 192. l.
57. 58. 59. K. 204. és 170. l. — N. I. X. 70. l. — K. B. L. tábla. — T. XVIII. (1900.) 180. l.
60. Apor. 91 l. — N. I. VII. 50 l. és IX. 271. l. — T. XIII (1895.) 101 l.
61. 62. 63. 64. 65. Apor. 73. és 91. l. — N. I. VII. 50. 54. l. — Sz. O. I. 298. 316. l. — Szabó K. Régi székelys. 26. l.

ifj. Gödri Ferencz.

A csikszentsimoni Endes család levéltára.

1544—1659.

IV. közlemény.

80. Kölpény, 1628. jan. 13. Sámsondi Gál Péter, szabédi Kenyeres György és csávási Literatus Mihály jelentik Bethlen Gábor fejedelemnek, hogy parancsára (l. 78. sz.) váradi Balogh László ügyében tanúvallatást tartottak s a tanúk egybehangzóan oda nyilatkoztak, hogy Kölpényben az „erdőalja“ földet Kabos Boldizsár és Kabos Farkasné békességesen bírták.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Kivül három, sárga viaszba nyomott gyűrűpecsét.)

81. Hely nélkül, 1628. jun. 11. (Circa festum sacrum Pentecostes.) Mezőmadarasi Faragó András, mint néhai Lázár János leányának, Annának gyámja és gondnoka, ügyvédje csikrákosi Mezei Miklós által tiltakozik csik-jenőfalvi Ladó Gergely és Barlok Jánosnak határfoglalásai miatt.

(Fogalmazvány. Papiros, féliven.)

82. Hely nélkül, 1628. jun. 11. (Circa festum sacrum Pentecostes.) Mezőmadarasi Faragó András, mint néhai

Lázár János leányának, Annának gyámja és gondnoka, ügyvédje csikrákosi Mezei Miklós által tiltakozik csik-szttamási Síket Gergely, Bőjte Pál és Miklós Jánosnak határfoglalásai miatt.

(Fogalmazvány. Papiros, féliven)

83. Fele, 1629. márcz. 2. Felei Szentrontási Tamás jelenti Marosszék főtiszteinek, hogy váradi Balogh László kérésére fölszólította Kölpény községét, hogy Balogh László „főemberege után járandó nyilatkat mindazokból a falu földeiből, szénalüveiből és erdeiből, kiket az mostani szabadságnak lételétől fogva egymás között felosztottak“, adják ki. A falu azonban ezt megtagadta, mivel még Balogh László szülei „mindeneket igazán kivettek mindenekből“.

(Eredeti. Papiros, féliven. Kivül sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

84. Gyulafejérvár, 1629. máj. 13. Bethlen Gábor martonosí Nagy Gergelyt s általa testvéreit Tamást,

Györgyöt és Pált, valamint Gábort, Pétert és Ambrust a Gergely fiait és Demetert a Tamás fiát lófő állapotukból kivéve nemességre emeli, czimert adományoz nekik, Martonoson és Feltorján lévő házukat és örökségüket közadóktól mentesíti.

Kihirdetve 1630. jan. 7-én Háromszék közgyűlésén. (Egykorú másolat. közölve Szék. Oklvt. VI k. 105 l.)

85. Gyulafejérvár, 1629. decz. 25. (nativitatis Domini) Brandenburgi Katalin elrendeli várdotfalvi Gergely János, fitódi Veres Ferencz, rákosi Pesti Márton, taplóczi Lajos Péter és Miklós, Salamon István, szentkirályi Borsó István és Gergelynek, hogy taplóczi Geréb György javára tartsanak tanuvallatást.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Alján kancelláriai középpecséttel.)

86. Hely nélkül, 1630. jun. 2. (feria quarta post festum corporis Christi) Balás Mihály ügyvédje, rákosi Daniel Deák által perbe fogatja kásonújfalvi Darvas Miklóst.

(1768. jul. 16-án készült hitelesített kivonat.)

87. Mező-Madaras, 1630. jun. 16. Szárhegyi Lázár István Csik-, Gyergyó és Káson székek főkirálybírája, gálfalvi Ozdi Gergely táblai ülnök és Marosszék jegyzője, küsmödi Foris Gergely Marosszék alkirálybírája, szengyeli Szengyeli Ferencz, suki Suki Benedek és tancsi Földvári Ferencz egyezséget hoztak létre vajdaszentiványi Faragó András és csernátoni Damokos Istvánné, Lázár Judit (a Lázár Farkas leánya) között azon jószágokra és ingóságokra nézve, melyek Faragó Andrásné Bodoni Zsuzsánnának első férjétől Lázár Jánostól született és ép most eltemetett leányát: Lázár Annát illették.

(Eredeti. Papiros, egész iven.)

88. Csikszenttamás, 1630. aug. 29. Csikszenttamási Gurzó János, dánfalvi Petri István és madarasi Ladó János jelentik a fejedelemmnek, hogy csernátoni Damokos Istvánné Lázár Judit érdekében tanuvallatást tartottak.

(Eredeti. Papiros, egész iven.)

89. Csikszenttamás, 1631. jun. 2. Szenttamási Kedves András és László Bálint bizonyítják, hogy Damokos István és neje Lázár Judit Salgó Mártonnak és Salgó Ferencznek a szenttamási határon földet adtak zálogba.

(Eredeti. Papiros, negyediven. Alján két, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

90. Gyulafejérvár, 1631. jun. 19. (feria secunda proxima post dominica SS. Trinitatis.) A gyulafejérvári káptalani bizonyítja, hogy balásfalvi Kajtár István ős jobbagya volt néhai Lázár Jánosnak.

(Eredeti. Papiros, féliven. Kívül a káptalani középpecsét.)

91. Hely nélkül, 1631. október 8. Bartalis Ferencz, Ladó János és Lukács Péter tanuvallatást tartanak a néhai Lázár Farkas tulajdonában volt szenttamási földek felől.

(Fogalmazvány. Egész iv papiroson.)

92. Csikszenttamás, 1631. nov. 30. Csikszentmihályi Bartalis Ferencz, csikmadarasi Ladó János, dánfalvi Lukács Péter és szentdomokosi Sándor János a fejedelemmnek jelentést tesznek Damokos Istvánné Lázár Judit érdekében tartott tanuvallatásról.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Kívül két ép sárga viaszba nyomott gyűrűpecsét; két pecsétnek csak némi nyoma maradt.)

93. Marosvásárhely, 1632. jan. 20. Rákóczy György bizonyítja, hogy alsócsernátoni Damokos István és neje Lázár Judit peres ügyeikben nyújtódi Donát János, zabolai Bassa Tamás, alsó-torjai Istok János, hatolykai id. Nagy István, szentmihályi Sándor Péter, dánfalvi Péter János, Lukács Péter, szentdomokosi Sándor János, Kristál Pál, Barabás György, alsócsernátoni Kovács István, Molnár Miklós, Rákosi Demeter és Péter és ifj. Kelemen Györgyöt ügyvédül vallották.

(Eredeti. Papiros, féliven, kancelláriai középpecséttel.)

94. Illyefalva, 1632. jan. 24. Rákóczy György elrendeli, hogy a néhai Donát Istvánné Aradi Kata által hatalmasul elvett aranyos kardot, mely néhai Aradi Gergelyé volt s ez feleségének és árváinak legalta volt, adassák vissza az özvegynek.

(Eredeti. Papiros, egész iven. Alján a kancelláriai középpecsét.)

95. Ugra, 1632. jan. 27. Rákóczy György bizonyítja, hogy előtte szenttamási Kedves István és alsócsernátoni Damokos Istvánné Lázár Judit peres ügyeik védelmezésére jobbágyfalvi Tóth Istvánt és Jánost, gálfalvi Ozdi Miklóst és Györgyöt, Sigmond Jánost, harczói Tombold Ferenczet, gálfalvi Márkodi Gergelyt, marosvásárhelyi Borsos Istvánt, szentmártoni Pál Benedeket, Veress Márton, szentmihályi Bartalis Ferenczet és szentdomokosi Sándor Jánost ügyvédül vallották.

(Eredeti. Papiros, féliven. Alján kancelláriai középpecsét.)

96. Gyulafejérvár, 1632. máj. 12. Rákóczy György elrendeli szentmihályi Sándor Péter, Bartalis Ferencz, szenttamási Sajgó Ferencz, Kedves Péter, szentdomokosi Sándor János, Barabás György, Krestály Pál, rákosi Pesti Márton, alsócsernátoni Kovács István és Mihály, Litterati Molnár István, Csiki György és Kenyeres Bálintnak, hogy alsócsernátoni Damokos István részére tartsanak tanuvallatást.

(Eredeti. Papiros, féliven. Alján kancelláriai középpecsét.)

97. Hely nélkül, 1632. máj. 27. Miklós János felsíki alkirálybíró, Barabás Ferencz csiki assessor, Péter János és Sajgó Ferencz bizonyítják, hogy Damokos István, ennek neje Lázár Judit és Damokos Pál a szentdomokosi határban levő „Bálványos nevű hely” felett a községgel megegyeztek.

(Eredeti. Papiros, féliven. Igen megrongált, közepe hiányos.)

98. Hely nélkül, 1632. jun. 22. Bartalis Ferencz, Sándor János és Szász Tamás bizonyítják, hogy Damokos István és neje Lázár Judit a szenttamási határon levő föld felett Gurzó Jánossal és fiával kiegyeztek.

(Eredeti. Papiros, negyediven. Török.)

99. Csikszenttamás, 1633. jan. 25. Szentmihályi Bartalis Ferencz csiki hites assessor, csomafalvi István Deák szenttamási iskolamester, jenőfalvi Pál György és György András közbirák, bizonyítják, hogy alsócsernátoni Damokos István, ennek neje Lázár Judit, fia Damokos Pál, hajadon leánya Damokos Kata békessegesen megegyeztek jenőfalvi Ladó Gergelylyel és fiaival: Péterrel, Istvánnal és Jánossal arra nézve, hogy a jenőfalvi határban néhai Lázár Farkas által birt és feldugott tavat, mely Ladóék által hatalmasul elfoglaltatott, bizonyos szántóföldekkel elcserélik.

(Eredeti. Papiros, féliven. Alján négy, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

100. Csikszenttamás, 1633. márcz. 28. Szenttamási Kedves András, Szekeres György és Salgó Ferencz bizonyítják, hogy matisfalvi Benkő Márton, mivel „isteni szolgálatra” adta magát, — minden vagyonát haszonélvezetre Damokos Istvánnak és neje Lázár Juditnak engedi át.

(Eredeti. Papiros, féliven. Három, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecséttel.)

101. Gyulafejérvár, 1633. máj. 13. Rákóczy György bizonyítja, hogy selyei Kovács Jakab peres ügyeinek védelmezésére csikfalvi Bakó Imrét, Nagy Györgyöt, Kacsán Jánost, jobbágyfalvi Tóth Istvánt és Jánost, siketfalvi Gegesi Literati Gergelyt, Literati Kovács Andrást, szeredaszentannai Szakál Lászlót, szentsimoni Gáspár Lőrinczet és Andrást ügyvédül vallotta.

(Eredeti. Papiros, féliven. Alján kancelláriai középpecsét.)

102. Hely nélkül, 1633. jun. 3. Gurzó János és Sajgó Ferencz közbirák bizonyítják, hogy jenőfalvi Ladó Gergely a Szekászon való nagy tő felől tanuvallomást tesz.

(Eredeti. Papiros, negyediven. Török.)

103. Gyulafejérvár, 1633. jun. 26. Rákóczy György bizonyítja, hogy alsócsernátoni Damokos István és neje Lázár Judit peres ügyeiknek vélelmzésére jobbágyfalvi Tóth Istvánt és Jánost, Cziriák Boldizsárt, szentrontási Szeredai Jánost, Bereczki Mihályt, Both Boldizsárt, gálfalvi Ozdi Györgyöt, Sigmond Jánost, Csiki Jánost, Nagy Pétert, id. Ozdi Istvánt, demeterfalvi Tompai Gergelyt és marosvásárhelyi Borsos Istvánt ügyvédül vallották.

(Eredeti. Papiros, féleven. Alján kancelláriai középpecsét.)

104. Csikszenttamás, 1634. jun. 15. Szenttamási Kedves András és Szekeres György bizonyítják, hogy alcsernátoni Damokos István, ennek neje Lázár Judit és fiai Damokos Pál és Tamás békességesen megegyeztek Palkó Antallal, öcscsével Palkó Balázsszal, sógoraival Fazakas Jánossal s nejével Ilonával, továbbá Akácz András-sal s nejével Annával a szenttamási határban levő szántó-földekre és szénafüvekre nézve.

(Eredeti. Papiros, féleven. Alján két, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

105. Pagocsa, 1635. febr. 14. Fejér Mátyás Tordavármegye szolgabírája és pagocsai Fejér János jelentik Rákóczy György fejedelemnek, hogy Damokos Istvánné Lázár Judit részére tanuvallatást tartottak arról, hogy Faragó András jobbágyaival hordatta Damokos István madarasi erdejének fáit.

(Eredeti. Papiros, egész íven. Kivül két, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

106. Kolozsvár, 1635. febr. 16. Rákóczy György ercesei Toldalagi Mihály tanácsúr és pókai Sárosi János közügyek igazgatójának előterjesztésére alsócsernátoni Damokos Istvánné Lázár Judit és vajdaszentiványi Faragó András a mezei hadak kapitánya s neje Bodoni Zsuzsánna között Mező-Madaras, Sámsond, Galambod, Harczó, Ménes, Kövesd és Pagocsa községekbeli birtokok fölött folyt perben ítéletet hoz.

(Eredeti Papiros 39 31 cm. Alján kancelláriai középpecsét.)

107. Telegdi-Bacson, 1635. apr. 12. Királyhalmi Petki István főudvarmester, tanácsúr, Csik-Gyergyó-Kászson székek főkapitánya, borsovai Páll Demeter, delnei Incze András és szentgyörgyi Kelemen Péter bizonyítják, hogy alcsernátoni Damokos Tamás, Csik-Gyergyó-Kászson székek főkirálybírája Szárazajtán lakó Boda alias Nagy Balázs nevű jobbágyát három fiával együtt elcserélte Kálnoki Mihály Barabás Ferencz nevű jobbágyával s ennek három fiával.

(Eredeti. Papiros, féleven. Alján négy, sárgaviaszba nyomott gyűrűpecsét.)

108. Hely nélkül, 1635. jul. 22. Ismeretlen (valószínűleg Damokos Tamás) följegyzései Rákos határában levő földről.

(Eredeti. Papiros, negyedíven.)

Sándor Imre.

A d a t t á r.

Damokos és Gyulai családokra vonatkozó följegyzések egy bibliában. 1799—1889.

Az 1815-ik esztendő április 27-én 10 Rfrt. váltó czédula lefizetése után lettem birtokosa ezen szent könyvnek, én alsó-csernátoni Damokos Elek.

Ez a könyv az Damokos Rozáliáé, az édes apja ajánlkozta örök emlékezetül.

Esküdtem meg (t. i. Damokos Elek) nagy-borosnyai Bartha Sárával Borosnyón 10-ik január 1799-be, Jöttünk Csernátonba 11-ikén ebédre.

Anno 1803 die 4^a Martii délbén 12 óraker született egy kis leányocskánk, a ki is a szent keresztség által (Damokos) Rozália nevet kapott, a kit is a Sz. Ur Isten neveljen fel a maga félelmébe s áldja meg. Amen.

1807 Die 12^a Septembris született egy fiúcskánk, a kit az Isten anyaszentegyháza tagjává (Damokos) Mihály név alatt a sz. keresztség által beavattattunk.

Ezen fennebb irt kedves Mihály nevű fiúcskám a világi nyomoruságos életet az öröké való nyugodalommal felváltotta 1^a Junii 1808.

Anno 1810 Die 23^a Januarii hajnalba 2 óraker született egy kis leányocskánk, kit (Damokos) Juliánának kereszteltetén, a Sz. Ur Isten oltalmába ajánljuk.

Ezen fennebb irt Rozália leányom ment férjhez Gyulai Jánoshoz 6. 8-br. 1818, kiknek együtt való létek legyen . . . . . Sz. Ur Isten előtt, s áldja meg.

Ezen Rozália leányomnak született 5. Octobris (a keresztlevél szerint octob. 6-án) estve 8 óraker egy kis fiúcskája 1819-ben, kereszteltetett Ferencznek (az én édes atyám) 10^a Octobris, az Ur Isten nevelje szülei örömeikre. Választották el a csecstől 17-ik Septembris 1820.

Anno 1821 die 19^a Junii hajnali 2 óraker született Gyulai Jánosné Damokos Rozália leányomnak egy kis leánykája, meg is kereszteltetett ugyan akkor Klárának, a ki is legyen mind Isten, mind pedig az emberek előtt, s feleljen meg a maga nevének. Ezen kisdéd Gyulai Klára meg adta az ő ártatlan lelkét az ő teremő Urának 30-ik Junii reggeli 8 óraker 1821.

1822 Die 19 Julii délután 7 óraker született Gyulai Jánosné leányomnak egy kis fiúcskája, kit is 28^a Julii kereszteltek Domokosnak, ki minden bizodalalmát te benned helyezhesse Uram mint ő teremőjében.

1824. Julius 11-én délelőtt 11 óraker született Gyulai Jánosné leányomnak egy fiúcskája, kereszteltetett meg Albertnek 18-ik Julii, a ki legfőbb bizodalalmát helyeztesse az ő teremőjében.

Ezen tulsó felin irt Juliánna nevű leányom ment férjhez 14. Martii 1835 Torján sákodi Horváth Elekhez, a kiket a Sz. Ur Isten oltalmába ajánlok.

A fenn irt Julianna leányomnak 21. Junii 1826 délután 4 óraker született egy kis leányocskája, a ki kereszteltetvén Klárának, kinek az Ur Isten legyen minden mindenekben.

A fennebb irt kisdéd Horváth Klára halt meg julius 18-án reggeli 3 óra tájban 1826.

1827-ben Junius 8-án reggeli 3 óra tájban Gyulai Jánosné leányomnak született egy kisdéd fia, a ki is kereszteltetett Károlynak, a kit is a Szent Ur Isten a nem reméltebb áldásával áldjon meg.

1828 febr. 10-én estvéli 11 és 12 óra között Horváth Elekné Damokos Julianna leányomnak született egy kis leánykája, kereszteltetett szeptember 24-én Juliánának, kit az Ur Isten áldjon meg.

1829 augustus 16-án született Gyulai Jánosné Damokos Rozáliának nappali 12 óraker egy kis leány-

- kája, a kit is a fen irt hónap 30-án kereszteltek Klárának. Meghalt 2. Septembris 1829.
- 1830-ban május 2-án született Horváth Elekné, Damokos Juliannának nappali 12 órakor egy kis leánykája, a kit is azon hónap 9-én kereszteltek Rozáliának, légyen az Ur vezére.
1830. november 13-án estvéli 8 órakor született Gyulai Jánosné Damokos Rozáliának egy kis leánykája, a ki is azon hónap 21-én kereszteltetett Nepomucenának.
- 1832-ben április 16-án született délután 2 órakor Horváth Eleknének egy kis leánykája, kereszteltetett Katalinnak, az Isten áldja meg.
- Ezen fen irt Horváth Katalin meghalt 1854 augustus, 22-dik esztendőben.
- 1833-ban november 6-án virradó 6 órakor született Gyulai Jánosné leányomnak egy kis leánykája, november 17-én kereszteltetett Zsuzsánnának, légyen az Ur Isten gyámolója.
- Horváth Elekné Damokos Juliannának febr. 19-én viradólág született fia kereszteltetett Istvánnak, légyen az Ur mindenben vezére. 1834.
1836. Gyulai Jánosné Damokos Rozáliának, 24. január estvéli 11 órakor született egy leánykája. Kereszteltetett 7^a Februarii Iionának, az Ur áldja meg.
- Horváth Elekné Damokos Juliannának 1836. május 3-án született egy kis fia, ki is ugyan május 8-án kereszteltetett Eleknek, áldja meg az Ur Isten.
- Ezen fennebb irt kised Horváth Elek meg adta az ő ártatlan lelkét teremtőjének ugyanazon május 15-én reggeli 4 óra tájt.
- 1837 április 10-én délutáni 1 órakor Horváth Elekné Damokos Juliannának született fiúcskája 12-ik Aprilis Kereszteltetett Eleknek, a kit az Ur Isten áldjon meg.
- 1839 márczius 6-án estvéli 7 ó. Gyulai Jánosné Damokos Rozáliának született egy kis fia; márczius 17-én kereszteltetett Eleknek, az Ur áldja meg.
- 1839 Majus 3-án Horváth Elekné leányomnak született egy leánykája, kereszteltetett 9-ik Junii Polixenának.
- 1840 április 25. délután 4 és 5 órakor halt meg Gyulai János Maksán.
- 1840-ben aprilis 25-én halt meg Gyulai János délután 4 és 5 óra között.
- 1842-ik esztendőben februarius 1-ső napján született egy kis leánykája Horváth Elekné Damokos Juliannának, a ki is kereszteltetett ugyanazon hónap 6-ik napján Máriának.
- Hogy Horváth Elek urnak egy Albert nevezetű fia született 1845-ben Aprilis 16-ik napján.
- 1872 Februar 26. meghalt özv. Gyulai Jánosné Damokos Rozália Alcsernáton.
- Gyulai Albert meghalt 1889-ben február 25. Maksán.
- (A bibliát Domokos Rozáliától fia Gyulai Károly örökölte, kinek halála után került az én birtokomba)

Gyulai Rikárd.

II.

Br. Wesselényi Miklós főispáni kinevezése.

Budapest, 1848. április 20.

RENDELET

Minél fogva emlékezetül adatik mindenkinek, a kit illet, hogy Én azon jog és hatalom szerint, melylyel az 1848-dik III-dik és 1848-dik XXIX-ik törvény-czikkek értelméhez képest bírok, a Belügyminister előterjesztésére *Középszolnok Vármegye Főispánjává Báró Wesselényi Miklóst* nevezem ki. Meghagyván egyrésztől ő neki ezennel komolyan, hogy az alkotmány és király iránt hiv, a törvények iránt engedelmes legyen és kötelességeit részrehajlatlanul s lelkiismeretesen teljesitse; meghagyván másrésztől nektek *Középszolnok Vármegye* egyetemének, hogy őt törvényes főispántokul ismerjétek el és az eskü letétele után minden jogos és törvényszerű rendelkezéseinek engedelmeskedni tartoztatok és köteleztessetek.

Jelen rendelet felolvasás után a kinevezett Főispánnak visszaadandó.

Kelt Budapesten, April 20-án 1848.

József Nádor s. k.
k. helytartó.Belügyminister
Szemere Bertalan s. k.

(P. H.)

(Eredetije a Wesselényi család levéltárában, az Erdélyi Nemzeti Múzeumban.)

Közli: Ferenczi Miklós.

III.

Br. Wesselényi Miklós halotti bizonyítványa.

Zsibó, 1873. december 7.

140—873.

3 H. Sz.

KIVONAT

a zsibói ev. ref. nemes és szentekklésia halottas könyvéből. III-ik kötet 10-ik lap.

2. Ezernyolczszázötven (1850) április huszonegyedikén (21-én) jobb életre szenderült I. B. hadadi Wesselényi Miklós úr Pesten Freivaldauból hazajövő útjában tüdőgyuladás harmad napi kinjai után; hazahozott és a családi sirboltba tétetett egy felette tartott oratio és könyörgés után, január 31-én, 1851-ben 54 éves korában. Béke hamvaira.

Az irt helyről hivatalosan kiadta Zsibón, 7. decz. 1873.

(P. H.)

Kun Károly s. k.
zsibói ev. ref. pap.

(Eredetije a Wesselényi család levéltárában, az Erdélyi Nemzeti Múzeumban.)

Közli: Ferenczi Miklós.

TARTALOM: Dr. Endes Miklós: Az úri hatóság fejlődése 1848-ig. — Kelemen Lajos: Bodoki Mikó Miklós családi krónikája. — Dr. Gyárfás Elemér: A léczfalvi Gyárfás család sepsiszentgyörgyi ága. — K. Weresz Sándor: Aranyosszék lustrája 1642-ből. — ifj. Gödri Ferenc: Részlet ifj. Gödri Ferenczné sz. Nagy Anna vérségi leszármazásából. — Sándor Imre: A esik-szentsimoni Endes család levéltára. 1544—1659. — Adattár.